



KONGRESI
RINOR
KOMBËTAR

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG



PLANI LOKAL I VEPRIMIT PËR RININË 2020-2023

- Kukës -

Planet
Lokale të
Veprimit

Jeta Qytetare Tënd





Jeta Qytetin Tënd

Përmbajtja

I. QËLLIMI DHE METODOLOGJIA

1.1 Qëllimi.....	06
1.2 Metodologjia	07
1.3 Parimet Udhëheqëse	09

II. BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE 10

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI 12

IV. ANALIZA SWOT 19

V. MONITORIMI DHE VLERËSIMI 20

**PËR REALIZIMIN E KËTIJ
PLANI LOKAL VEPRIMI PUNUAN:**

Koordinator Lokal dhe Hartues:

Merita Brati

Këshilli Rajonal Rinor Kukës.

Ekspert Lokal:

Ledian Halilaj

Drejtor i Zyrës së Punës, Kukës.

Vjollca Gashi

Drejtor Gjimnazi “Havzi Nela”, Kukës.

Vera Istrefi

Shërbimi Shëndetësor, Kukës.

Pikë kontakti Bashkia:

Majlinda Onuzi

Nënkryetare e Bashkisë Kukës.

Lina Omuri

Drejtoreshë e Zyrës Rinore dhe Projekteve, Kukës

**Koordinimi në nivel kombëtar dhe asistimi në
hartim:**

Sekretariati i Kongresit Rinor Kombëtar:

Dafina Peci,

Drejtoreshë Ekzekutive.

Korrektim dhe Kurim:

Shila Parllaku,

Oficere Komunikimi

Falenderime

Plani Lokal i Veprimit për Rininë u bë i mundur falë mbështetjes së plotë të Fondacionit Friedrich Ebert, i cili mbështet zhvillimin e politikave rinore në nivel vendor dhe qendror, në bashkëpunim me Kongresin Rinor Kombëtar.

Puna e zhvilluar në nivel kombëtar për planet e veprimit 2020-2023 në 12 Bashki ka pasur synim nxitjen e dialogut të strukturuar rini-institucione, në bazë të një metodologjie dhe rrugëtimi të njehsuar, në bashkëpunim të ngushtë me organizatat aktive të Kongresit Rinor Kombëtar dhe me gjerë, të rinj nga shkollat e mesme dhe universitetet, si dhe me mbështetjen e madhe dhe angazhimin sistematik të Bashkive.

Këto plane do shërbejnë si një bazë orientuese politikash dhe veprimtarie të dedikuar për sektorin e rinisë, në përputhje të plotë me perceptimet dhe vizionin që të rinjtë dhe institucionet kanë mbi perspektivën lokale.

Një falenderim shkon për të gjithë ata që u bënë pjesë dhe kontribut në këtë rrugëtim!



PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Bashkia Kukës me mbështetjen e Fondacionit Friedrich Ebert në bashkëpunim me Kongresi Rinor Kombëtar ka hartuar Planin Lokal të Veprimit për Rininë, dhe nëpërmjet këtij dokumenti prezanton përpjekjen e saj më serioze për të ndërhyrë thellë e në mënyrë gjithëpërfshirëse për transformimin e realitetit ku jetojnë, studiojnë dhe ëndërrojnë të rinjtë e qytetit.

Vizioni ynë për vitet e ardhshme projekton krijimin e kushteve dhe një mjedisi të sigurt social, shëndetësor dhe politik, për një rini aktive dhe të barabartë në të gjitha fushat e jetës dhe me status të konsoliduar për të ardhmen e tyre. Prioritet do të jetë përmirësimi i vazhdueshëm i cilësisë së jetës së të rinjve dhe forcimi i statusit të tyre, përmes zhvillimit të më shumë mundësive në edukim, punësim, shëndetësi, kulturë dhe rritjen e pjesëmarrjes së plotë të të rinjve në shoqëri dhe vendimarrje.

Gjashtë shtyllat kryesore mbi të cilat bazohet SVR janë pjesë integrale e

“Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027” dhe në koordinim të plotë me të gjithë dokumentat strategjike në nivel qendror dhe vendor. Në evindentimin e këtyre shtyllave rol të rëndësishëm patën analiza e situatës aktuale dhe analiza SWOT e të gjithë fushave që janë kompetencë e Bashkisë. Potencialet dhe problematikat e evidentuara janë ndërthurur dhe kombinuar duke formuluar këto objektiva:

Arsimi cilësor dhe gjithëpërfshirës adreson mangësitë fizike dhe materiale, si edhe vështirësinë e aksesit në institucione edukuese, për shkak të aftësive, përkatësisë në një grup vulnerabël apo të marginalizuar etj. Ky prioritet përmbledh dhe adreson të gjitha nivelet e arsimit në territorin e Bashkisë Kukës. Objektivat dhe masat për këtë prioritet janë ndërtuar duke marrë në konsideratë mundësitë ekzistuese për zgjidhjen e këtyre problematikave dhe, njëkohësisht, duke parashtruar masa që mund të ndërmerren drejt zgjidhjes.

Punësimi dhe sipërmarrja rinore përfshin dhe adreson papunësinë e të rinjve (duke përfshirë sidomos angazhimet sezonale ose studentore), efektshmërinë dhe zbatueshmërinë e politikave që janë në fuqi, vetëpërfshirjen e të rinjve dhe palëve të treta në organizata të shoqërisë civile, organizata ndërkombëtare e më tej.

Pjesëmarrja dhe përfaqësimi rinor në politikë dhe vendimmarrje merret drejtpërdrejtë me përfaqësimin e të rinjve për të marrë pjesë në Këshillin Bashkiak si organ përfaqësues i Bashkisë, me mundësitë dhe motivimet e të rinjve dhe të rejave për të marrë pjesë drejtpërdrejtë në politikëbërje dhe vendimmarrje në Bashkinë Kukës. Në këtë kontekst, për të arritur në konkretizimin e masave të sugjeruara, janë analizuar nisma të mëparshme dhe efektshmëria e tyre, si edhe janë marrë në konsideratë nisma ekzistuese.

Art, sport, kulture dhe mjedisi përfshin dhe adreson kohën e lirë, nevojën argëtim dhe promovimin e të rinjve virtuoze dhe të talentuar adreson cilësinë e jetës së shëndetshme dhe një qytet me ajër të pastër, nxitjen dhe zhvillimin e turizmit. Masat janë orientuar drejt krijimit të

hapësirave, aktiviteteve, programeve, mundësive kulturore, hapësirave për të ushtruar sportin, për të bërë art dhe aktivitete të tjera krijuese dhe argëtuese.

Mbështetja e organizatave dhe nismave rinore në qytetin e Kukësit parashikon jo vetëm një përqasje mbështetëse nga ana e Bashkisë Kukës, por edhe një ndërveprim aktiv, në mënyrë që të ketë sa më shumë nisma cilësore nga ana e të rinjve. Për këtë, prioritetet dhe masat janë orientuar drejt mundësive financiare dhe aktiviteteve konkrete që ndihmojnë organizatat grupimet dhe nismat rinore, në mënyrë që të funksionojnë si duhet dhe të kenë qëndrueshmëri.

Çështjet sociale, shëndetësore dhe shërbimet publike për të rinjtë përfshijnë një gamë të gjerë shërbimesh dhe lehtësirash që të rinjtë përfitojnë për shkak të grupmoshës në të cilën ata bëjnë pjesë. Realizimi i këtyre shërbimeve dhe përfitimi që do të kenë të rinjtë, do të sillte përmirësimin e gjendjes dhe mirëqënies së tyre në qytet dhe, për rrjedhojë, mirëfunksionimin e tyre efektiv si qytetarë të kësaj Bashkie.

1.1 QËLLIMI

Dinamikat qeverisëse në Shqipëri po orientohen gjithnjë e më shumë drejt hartimit dhe zbatimit të politikave në nivel vendor, kjo në vazhden e decentralizimit të pushtetit qendror dhe mbështetjes së autonomisë së Njësive të Qeverisjes Vendore (NjQV) për përmbushjen e funksioneve të përcaktuara me ligj. Politikat dhe dokumentat strategjike sektoriale janë instrumenta të nevojshëm për të udhëhequr sektorë të veçantë, në përputhje të plotë me funksionet dhe kuadrin ligjor.

Qëllimi i këtij Plani Veprimi është hartimi i një platforme strategjike dhe gjithëpërfshirëse që do të nxisë zhvillimin e një rinie plot optimizëm integritet, që mund të luajë një rol aktiv në demokratizimin dhe zhvillimin socio-ekonomik dhe politikë në favor të një komuniteti plot shpresë. Në veçanti, pjesëmarrja e rinisë në jetën publike dhe forcimi i statusit të tyre përbëjnë një domosdoshmëri për arritjen e standardeve europiane dhe një ekonomie tregu të aftë për t'u përballur me sfidat e globalizimit.

Plani Lokal i Veprimit për të rinjtë në Kukës frymëzohet nga vizioni european strategjitë dhe politikat rinore mbi angazhimin qytetar, forcimin ekonomik, mbrojtjen sociale dhe zhvillimin kulturor të të rinjve në Bashkinë

tonë. Përparësitë e angazhimit strategjik synojnë shfrytëzimin optimal të burimeve në dispozicion dhe një bashkërendim të punës jo vetëm ndërmjet strukturave të Bashkisë dhe politikave të cilat do jenë në favor të rinisë. Në fokus do të jetë dhe krijimi i një grupi pune nëpërmjet bashkëpunimit me shoqërinë civile, organizatave ndërkombëtare dhe bizneseve të cilët kanë vullnetin e mirë për zhvillimin e politikave rinore.

Strategjia synon që të nxisë aktivizmin rinor dhe rritjen e kapaciteteve për të rinjtë në mënyrë që ata të kenë më shumë mundësi dhe hapësira në të ardhmen. Bazuar gjithashtu në qëllimin dhe objektivat e "Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027", strategjia vendore për të rinjtë synon që të bashkojë të rinjtë për të zhvilluar qytetin e për ta bërë të jetueshëm konform standarteve të cilët një i ri european i ka.



1.2 METODOLOGJIA

Studimi është realizuar në nivel kombëtar dhe shtrirë në 12 Bashki në fokus, ku 10 prej tyre janë bashki qender qarku. Ai është konceptuar të realizohej në disa faza, të përcaktuara dhe detajuara në vijim. Realizues dhe Zbatues të studimit do të jenë KRK dhe rrjeti i organizatave nëpërmjet koordinimit dhe punës në terren nga 12 koordinatorët lokal.

Për çdo Bashki, do të jetë 1 koordinator lokal në bashkëpunim me subjektet pjesë e rrjetit të KRK, e cila është përgjegjëse për realizimin në terren të studimit dhe për përfshirjen e gjetjeve nga studimi në Planet Lokale të veprimit sipas secilës Bashki përkatësisht. Theksojmë se studimi është realizuar në të gjithë territorin në mbulim të Bashkisë respektive, pra duke konsideruar edhe ish-komunat, sot njësitë Administrative.

Studimi është i ndarë në këto faza:

1. Faza e parë është krijimi i backgroundit të Research Topic (Nevoja e hartimit të planeve lokale të veprimit për rininë). Kjo fazë përfshin:

- Hulumtimi në literaturën (Praktikat në Rajon dhe Rregullimet Ligjore përkatëse)
- Përcaktimi i metodologjisë së kërkimit
- Përcaktimi i kuadrit teorik (Legjitimimi i

kërkimit) dhe karakteri aplikativ i tij (përse na duhet? Dhe çfarë na sjell?)

2. Faza e dytë është mbledhja e të dhënave cilësore: të tipit të raporteve; të dhënave të publikuara për situatën e të rinjve në nivel vendor për 6 fushat e përcaktuara. Kjo fazë përfshin:

- Evidentimi i të gjitha problematikave që lidhen me informacionin/informimin e të rinjve për hapësirat/mundësitë reale të përfshirjes dhe angazhimit të tyre në 6 fushat prioritare të përcaktuara.

- Evidentimi i raportit buxhet i parashikuar-buxhet i shpenzuar për aktivitete dhe zbatimin e politikave rinore (Ballafaqimi i kërkesave/nevojave të Ri (e)-Pushtet Vendor).

- Përcaktimi i nevojave dhe prioriteteve komunitare e lokale sipas secilës fushë që Plani Lokal i Veprimit mendohet të përfshijë.

- Kapacitetet e pushtetit lokal dhe për përmbushjen e kërkesë-nevojave komunitare për të rinjtë.

3. Faza e tretë ka të bëjë me skicimin e Research Design-it nga secila Organizatë për secilën Bashki përkatësisht, sipas vendit ku ato operojnë:

- Formulimi i Hipotezës;
- Formulimi i Pyetjeve Kërkimore;
- Nxjerrja e Implikimeve;
- Nxjerrja e Indikatorëve/treguesve për Studimin.

4. Faza e katërt ka të bëjë me përcaktimin e të dhënave të tilla si:

- Lloji i kampionimit që do të përdoret/ si? Dhe ku? do të mbledhen të dhënat.
- Sa persona do të pyeten/madhësia e kampionimit në nivel kombëtar.
- Nga cilat grupmosha do të nis studimi.
- Sa persona do të pyeten për secilën bashki.
- Listimi i indikatorëve/ përkthimi i tyre në pyetje.
- Cilat alternativa nxjerrin më në pah problemin kërkimor (Mangësitë e konstatuara në nivel lokal specifikisht, evidentimi i nevojave, identifikimi i prioriteteve sipas objektivave strategjike për planet lokale të veprimit).

Kjo fazë është e përbërë nga këto etapa:

- Skicimi i Kampionimit - kjo do të bëhet secifikisht për secilën Bashki në program.
- Hartimi i pyetësorit - bazuar në indikatorët për 6 fushat prioritare për të rinjtë.
- Pre-testimi i Pyetësorit - (sa i kuptueshëm dhe i realizueshëm është për t'u arritur). Evidentimi dhe reflektimi i ndryshimeve/draftimi

final i pyetësorit.

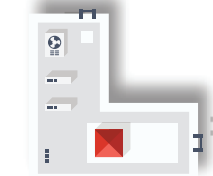
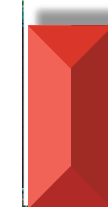
5. Faza e pestë ka konsistuar në realizimin në terren të procesit të anketimit (2400 pyetësorë gjithsej) dhe mbledhja e të dhënave sasiore. Kjo fazë u zhvillua në 2 muaj, ku puna në terren me pyetësorët zgjati një javë të plotë dhe u angazhuan në terren 12 koordinatorët lokal me ndihmesë nga vullnetarë dhe asistues sipas nevojës.

6. Faza e gjashtë është checkimi i pyetësorëve dhe hedhja e të dhënave. Krijimi i një baze të plotë të dhënash në excel.

7. Faza e shtatë është përpunimi statistikor (frekuenca dhe crosstabe) i të dhënave në SPSS sipas implikimeve të përcaktuara në fazën e tretë.

8. Faza e fundit është përpilimi i raportit me gjetjet, përfundimet, dhe rekomandimet përkatëse.

9. Hartimi i Planeve Lokale të Veprimit për secilën Bashki, bazuar në procesin e mësipërm.



PARIMET UDHËHEQËSE

Parimet të cilat kanë udhëhequr procesin e hartimit të PLR-së, janë edhe parimet mbi të cilat Bashkia Kukës synon të ndërtojë të ardhmen e qytetit me qytetarët. Më konkretisht këto parime konsistojnë në:

Zhvillimi i qëndrueshëm: Ky parim ka udhëhequr gjithë procesin e hartimit të PLVR-së dhe udhëheq njëherazi gjithë strategjitë kryesore kombëtare, rajonale dhe vendore. Pra është e rëndësishme që shfrytëzimi i burimeve të bëhet në mënyrë sa më të balancuar dhe nëpërmjet një planifikimi të integruar për të arritur zhvillim ekonomik dhe social që garanton qëndrueshmëri në kohë dhe jetëgjatësi. Ky parim është thelbësor kur flitet për të ardhmen e rinisë, motorrit kryesor të shoqërisë shqiptare.

Subsidiariteti: Strategjia është hartuar duke pasur parasysh që ushtrimi i përgjegjësisë publike duhet në mënyrë të përgjithshme, t'iu takojë më tepër autoriteteve të cilat janë më pranë qytetarëve ku dhe impakti është më i madh. Bashkia Kukës që prej vitit 2015 ka pasur në fokus të veçantë rininë nisur edhe nga fakti se zhvillimi dhe integrimi i të rinjve është cilësuar gjithmonë si guri i themelit të një shoqërie të fortë.

Bashkërendimi: Kjo strategji ka synuar të koordinohet me kuadrin strategjik të zhvillimit të Bashkisë Kukës, duke ndjekur objektivat dhe parimet thelbësore të zhvillimit të përcaktuara në dokumentat strategjike vendore. Në të njëjtën mënyrë, PLVR është përpjekur të jetë në harmoni me interesat e shoqërisë civile dhe organizimeve rinore duke promovuar forma të

ndryshme bashkëqeverisjeje apo bashkëpunimi për një zhvillim të qëndrueshëm. Përpjekjet e organizuara të të gjithë niveleve qeverisëse të mbështetura edhe nga organizatat rinore do të fuqizojnë rolin e të rinjve në të gjitha fushat.

Llogaridhënia dhe Transparenca: Qëllimet dhe objektivat strategjike, të përcaktuara në këtë strategji janë përkthyer në projekte dhe aktivitete specifike të matshme nëpërmjet treguesve të performancës, duke i bërë këto objektiva lehtësisht të matshme dhe të monitorueshme.

Gjithëpërfshirja: Strategjia ka patur në fokus kryesor filozofinë e gjithëpërfshirjes sociale duke u përpjekur në trajtimin e problematikave kryesore të çdo grupi social, me një vëmendje të lartë ndaj grupeve të marginalizuara të shoqërisë. Kjo nënkupton, krijimin e mundësive të barabarta për të gjithë të rinjtë e Bashkisë tonë, si në zonat urbane dhe ato rurale duke i ndihmuar ata në arritjen e mirëqënies së përbashkët.

Fleksibiliteti: Duke marrë në konsideratë reformat e shumta që Qeveria Shqiptare ka ndërmarrë gjatë pesë viteve të fundit dhe ndryshimet thelbësore që kanë prekur funksionet dhe kompetencat e NJQV-ve, strategjia është hartuar në mënyrë të tillë që të lejojë hapësirat e nevojshme për t'iu përshtatur kontekstit politik ende në ndryshim e sipër. Kjo do të thotë se objektivat strategjike dhe projektet janë hartuar duke marrë parasysh disa skenarë zhvillimi për të arritur përmbushjen më optimale të tyre përgjatë kësaj periudhe tranzicioni.

BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE

Vizioni i këtij dokumenti orientues e strategjik për tre vitet e ardhshme kërkon vendosjen e rinisë në fokus të jetës aktive të qytetit nëpërmjet mbështetjes së partneritetit dhe nxitjes së bashkëpunimit me të rinjtë e vendeve europiane. Në mënyrë që të realizohet ky vizion afat-mesëm, është parësore që të bashkërendohet me planet kombëtare afat-mesme dhe afat-gjata dhe të ketë koordinim më efikas me organizatat rinore dhe aktorët e tjerë të përfshirë në këtë proces.

Mungesa për një kohë të gjatë e kuadrit ligjor për rininë ka bërë që përfshirja e të rinjve në jetën publike, vendimmarrje politike dhe shërbimet e dedikuara për rininë të jenë në vullnetin e titullarëve të institucioneve publike. Mungesa e kuadrit ligjor ka bërë që edhe bashkëpunimi jo vetëm ndër-institucional por ndërmjet rrjetit të shoqërisë civile dhe organizatave rinore të jetë i pastrukturuar dhe nuk përfshin të gjitha aspektet ku përfshihet rinia. Prandaj gjatë procesit të hartimit të Planit Lokal të Veprimit të Rinisë 2020-2023 janë marrë në konsideratë objektivat e politikave dhe planeve kombëtare, rajonale dhe vendore për të krijuar një kuadër zhvillimor më koherent dhe të qëndrueshëm dhe sa më pranë standardeve të Bashkimit European (BE).

Në nivel ndërkombëtar:

>>> Strategjia e BE-së për Rininë, e cila advokon fuqishëm për “punën e të rinjve” një koncept holistik që shkon përtej punësimit dhe mbulon aspekte të ndryshme të zhvillimit personal të të rinjve. Siç është përcaktuar në Strategjinë e Rinisë të BE-së, ka të bëjë me “fuqizimin, emancipimin, përgjegjësinë dhe tolerancën...”.

>>> Strategjia Europa 2020 ka qëllim nxjerrjen e 20 milion njerëzve nga varfëria, luftën ndaj përjashtimit social dhe forcimin e punësimit. Iniciativat kryesore nën këtë strategji janë Platforma kundër Varfërisë dhe Përfshirjes Sociale dhe Axhenda për Aftësi të reja dhe Vende pune.

>>> Strategjia e Përfshirjes Sociale BE 2015-2020 është në thelb të Planit Kombëtar të Veprimit për Përfshirjen Sociale 2007-2016, e cila përcakton mekanizmat dhe strategjitë për përfshirje sociale gjatë ciklit të jetës së individëve si: fëmijët, individët në moshë pune, të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara dhe komunitetet. Për më tepër, është mbështetur nga programi i Progresit, një instrument financiar që ka për qëllim zhvillimin e politikave në 5 fusha strategjike: punësimi, mbrojtja dhe përfshirja sociale, kushtet e punës, anti-diskriminimi dhe barazia gjinore.



Në nivel kombëtar:

>>> Programi i Qeverisë 2017-2021 Ky program në seksionin e rinisë, parashikon hartimin e politikave për përmirësimin e cilësisë së jetës, rritjen e pjesëmarrjes së të rinjve në jetën politike, programe dhe projekte për nxitjen e punësimit, krijimin e një kuadri ligjor të qartë për rininë ku përcaktohen qartë kompetencat e niveleve të ndryshme të qeverisjes lidhur me përgjegjësitë që kanë ndaj të rinjve, si dhe forcimin e rrjetit të bashkëpunimit ndërmjet aktorëve kombëtarë dhe ndërkombëtarë.

>>> Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020 (SKZHI) përcakton një qasje të integruar për zhvillimin socio-ekonomik të vendit po ashtu dhe për integrimin në BE. Impakti që kjo strategji kërkon është në 3 këndvështrime: së pari, një zhvillim ekonomik më i madh përmes rritjes së tregut të punës, forcimit të arsimit – duke përfshirë arsimin dhe trajnimin profesional, vullnetarizmin dhe minimizimin e ekonomisë informale. Së dyti, ka qëllim shndërrimin e rritjes ekonomike në mirëqenie sociale, përmes investimit në shërbime publike që ndihmojnë përfshirjen, kohezionin dhe cilësinë e jetës. Aksi i tretë i strategjisë bazohet në fuqizimin e qeverisjes, demokracinë dhe parametrat e ligjit të së drejtës.

>>> Strategjia për Punësim dhe Aftësi 2013-2020 ka qëllim ndërtimin e një fuqie punëtore më të arsimuar dhe të aftë sipas nevojave të tregut të punës. Politikat prioritare të identifikuara janë: a) forcimi i mundësive të punësimit përmes politikave efektive të tregut të punës, ku ofrimi i sa më shumë mundësive për të

rinjtë është një prioritet; b) ofrimi i arsimit dhe trajnimit profesional cilësor dhe trajnimit të të rinjve dhe të rriturve; c) nxitja e përfshirjes sociale dhe kohezionit territorial; dhe d) forcimi i qeverisjes së tregut të punës dhe sistemit të kualifikimeve.

>>> Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015-2020 – harton një plan për ndërtimin e një sistemi të mbrojtjes sociale ku individët fuqizohen dhe grupeve vulnerabël iu ofrohen oportunitete që i bëjnë ata më shumë autonomë shoqëruar kjo me mekanizmat parandalues dhe të ri-integrimit në shoqëri.

>>> Plan Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015-2020 – Ky plan ka për qëllim hartimin e politikave të tërthorta për integrimin e plotë të të rinjve në skemën e shëndetësisë, arsimit, punës sociale dhe pjesëmarrjes politike me qëllim që ata të bëhen anëtarë aktiv të shoqërisë në të gjitha aspektet. Ky plan veprimi është bazuar në 6 objektiva strategjik si: Nxitja e të rinjve dhe pjesëmarrja e tyre në proceset demokratike/vendimmarrje; Nxitja e punësimit të të rinjve përmes politikave efektive të tregut të punës; Shëndetësia; Sporti dhe Mjedisi; Arsimi i të rinjve; Mbrojtja sociale; Kultura dhe Vullnetarizmi.

>>> Plan Kombëtar Veprimi 2010-2015 për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve - Plan i është bazuar në një qasje të plotë që targeton minoritetet me qëllim përfshirjen e tyre. Kështu, politikat variojnë nga shërbime bazike si shëndetësia, arsimi, punësimi dhe strehimi; në shërbime më të sofistikuara si mbrojtja e trashëgimisë kulturore.



MATRICA E BASHKËRENDIMIT ME DOKUMENTAT STRATEGJIKE NDËRKOMBËTARE, KOMBËTARE DHE VENDORE

DOKUMENTET STRATEGJIKE	OBJEKTIVAT E STRATEGJISË VENDORE PËR RININË				
	Mbështetja sociale dhe barazia gjinore	Edukimi jo formal dhe rekreacioni	Mbështetja financiare & nxitja e punësimit	Hapësirat & Infrastruktura rinore	Perfaqësimi, pjesëmarrja & integrimi në be
Plani social 2019-2021 Bashkia e Kukësit					
Plani Lokal i Veprimi për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianë					
Plani lokal i Veprimit për Rininë 2015 -2020					
Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Kukës 2030					
Ligji mbi "Barazinë gjinore në shoqëri"					

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI

ARSIMI CILËSOR DHE GJITHËPËRFSHIRËS				
SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Në qytetin e Kukësit ka 5 shkolla 9-vjeçare dhe një shkollë të mesme (ku në ambientet e saj mësojnë rreth 1300 nxënës) një pjesë e tyre janë dhe nga komunat dhe fshatrat e Kukësit. Kemi dhe konviktin e djemve dhe vajzave të cilët mësojnë në klasat e gjimnazit dhe klasat profesionale. 5 shkollat 9-vjeçare mbulojnë të gjithë territorin e Bashkisë pasi shtrihen në 5 lagjet e Qytetit. - Rreth 1900 nxënës ndjekin procesin mësimor 9-vjeçar. Numrin më të madh e zënë vajzat me një numër (vajza890) Gjimnazi i Kukësit është i ri në infrastrukturën e ndërtimit por ka nevojë për më shumë hapësira në klasa dhe nevojën e kabineteve të lëndëve të cilët kërkojnë punimet praktike. Përmirësimi i ngrohjes dhe mjeteve si banka, dërrasa, karrige është i nevojshëm. Nga ana higjieno-sanitare le për të dëshiruar pasi mungesa e ujit sjell problem të cilat shkaktojnë infeksione dhe viroza. Gjithashtu një problem aktual është dhe cilësia e mesimdhënies, kultura dhe etika e mësuesve gjatë procesit mësimor. - Problem mbetet dhe hapësiat e munguara sportive ku nxënësit në kohë dimri nuk mund të zhvillojnë orën e fiskulturës për shkak të një paleste që është e vogël dhe mungojnë pajisjet sportive.	1. Plotësimi i kushteve nëpërmjet financimit nga DAR dhe shërbimeve pranë Bashkisë Kukës. 2. Sigurimi i një procesi mësimor të rregullt në konformë rregullave dhe kurrikulës së re. 3. Nxitja, promovimi i programeve të formimit dhe edukimit joformal.	1) Klasa funksionale me ngrohje e infrastrukturë për zhvillim të rregullt të procesit mësimor. 2) Laboratorë kimie, fizike, kompjuteri. 3) Palestra me kushte optimale për zhvillimin e sportit. 4) Bibliotekë me libra në funksion të procesit mësimor.	1.1 Përmirësim i kushteve të klasave. 1.2 Përmirësimi i mesimdhënies. 1.3 Përmirësimi i laboratorëve. 1.4 Furnizim i bibliotekës së shkollës dhe vendosja në funksion të gjimnazistëve. 1.5 Palestra të shërbejë për aktivitete sportive e kulturore të shkollës. 1.6 Bashkëpunimi me Ojf dhe shpërndarja e info që janë në interes të edukimit jo-formal për të rinjtë.	

PUNËSIMI DHE SIPËRMARRJA RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Punësimi i të rinjve është fenomen global por në Shqipëri është problem shqetësues sidomos për qytetet e vogla si Kukësi. Mungesa e bizneseve prodhuese, fasoneritë bëjnë që aktivitete e biznesit në Kukës të mos jenë më shumë a më pak se Bar-Kafe, pasticeri dhe furra buke. Këto biznese kanë të punësuar staf familjar e kjo nuk ndryshon shumë situatën e punësimit në Kukës por e lë në nivele të larta papunësinë. Vetëm në sezonin veror ka një rritje të vogël të punësimit në zonat malore ku janë ndërtuar restorante verore për turistë të huaj dhe vendas. Por kjo është periudhë e shkurtër e cila nuk ndikon në ngritjen e numrit të personave të punësuar. Marrëveshja mes ZVP dhe Bashkisë Kukës ekziston po duke qenë se në Kukës nuk ka mundësi punësimi ajo mbetet vetëm një shkresë zyrtare që nuk gjen dot zbatim.	Ofrim i shërbimeve informative mbi tregun e punës. Panaire pune dhe të ndërmarrjeve që ofrojnë punësime për të rinjtë. Politika për nxitje të bizneseve për të rinjtë. Formim profesional duke studiuar tregun e punës (kërkesë-ofertë). Krijimin e mundësive të intership-eve në përputhje me legjislaturën për punësimin e të rinjve. Përmirësimin e kurrikulave të Qendrave të Formimit Profesional me profesione të reja të cilat i kërkon tregu i punës.	- Subvencione për të rinjtë. - Lehtësira fiskale. - Reduktim taksash. "Start up". - Pjesëmarrje në programet e ILO.	- Takime informuse për legjislaturë për punësim, Kodi i Punës. - Përmirësimi dhe përditësimi i informacioneve për punësimin në administratë dhe biznese private. - Realizimi i panairit të punës. - Krijimi i lehtësirave administrative, këshillim juridik. - Krijimi i programeve të ndryshme të edukimit jo-formal mbi punësimin. - Trajnime dhe kurse profesionale për të rinjtë e kthyer nga emigracioni. - Intership 1 mujor.	

ARTI, SPORTI, KULTURA DHE MJEDISI

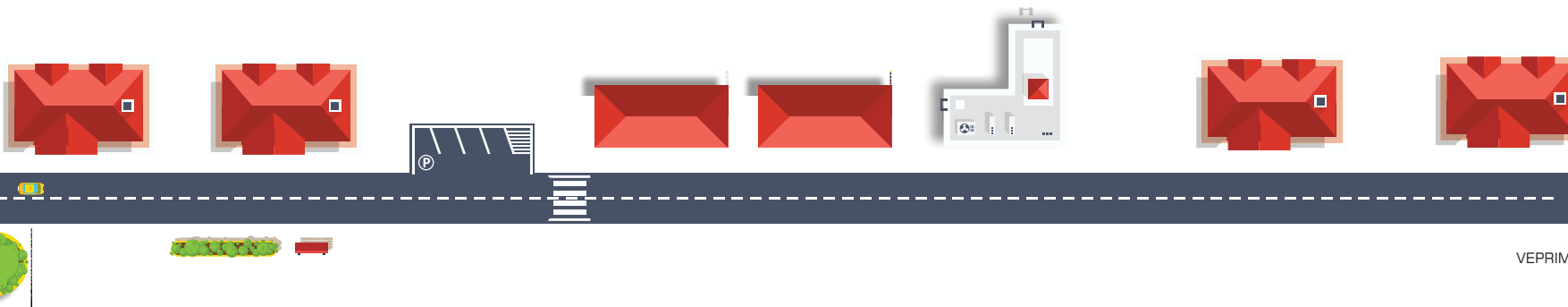
SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Aktualisht në Bashkinë Kukës sporti është një prioritet në krahasim me problematikat kryesore që kanë të rinjtë në përgjithësi. Ka një buxhet në Bashkinë Kukës i cili akordohet kryesisht në fillim viti për Mundjen dhe volejbollin për të rinjtë. Jo-formal situatë promovimi në tyre dhe zhvillimin e tyre në aftësitë që dëshirojnë ti mprehin.	1. Rehabilitimi i palestrave të cilat shërbejnë për të stërvitur kampiona të rinj të mundjes klasike ku Kukësi është qytet kampionësh. 2. Promovimin e kampionëve të mundjes dhe muzikës.	1) Krijimin e hapësirave dhe terreneve sportive për të rinjtë. 2) Krijimin e një strukture të mbështetjes së talenteve të reja në qendrën kulturore të Bashkisë, financim të të rinjve kampion dhe fituesve të kompeticioneve muzikore artistike kulturore, festivaleve kombëtare. 3) Financimin e aktiviteteve kulturore ku target grupi i synuar të jenë të rinjtë.	1.1 Përdorimin e terreneve sportive në mbështetje të aktiviteteve rinore. 1.2 Realizimin e aktiviteteve kulturore mes shkollave të qytetit. 1.3 Hapjen e ekspozitave me piktura dhe punime të fëmijëve të qendrës kulturore Kukës QKF.	

MBËSHTETJA E ORGANIZATAVE RINORE DHE NISMAVE RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Bashkia Kukës ka vazhduar bashkëpunimet me Ojf. Ajo i ka partnerë në disa aktivitete dhe projekte të cilat janë në dobi të shoqërisë dhe komunitetit. Bashkia e Kukësit në njërin nga Drejtoritë e saj është ajo e rinisë dhe koordinimit të projekteve të veçantë bashkëpunimit dhe ruajtjes së marrëdhënieve të mira të shoqërisë civile të cilat operojnë dhe janë në tregun e projekteve në Kukës. Ndër shërbimet që ofrohen në bashkëpunim me organizatat janë; fuqizimi socio-ekonomik i familjeve në vështirësi ekonomike, shërbimet alternative të kujdestarisë familjare, shërbimet për të rinjtë dhe fëmijët në nevojë dhe me aftësi ndryshe, buxhetimi me pjesëmarrje dhe përfshirja e qasjes gjinore në buxhetin territorial Qarku Kukës etj. Për bashkëpunimin me shoqërinë civile, dhe koordinimin e këtij bashkëpunimi.	1. Mbështetja, formimi dhe fuqizimi i të rinjve në ngritjen e organizatave. 2. Programe dhe politika nxitëse për mirëfunksionimin e organizatave.	1) Numri i trajnimeve dhe i pjesëmarrësve. 2) Numri i panairëve, numri i organizatave rinore, grupeve jo-formale, këshillave rinor pjesëmarrës. 3) Buxheti në dispozicion i vendosur nga Bashkia. 4) Numri i organizatave të vendosur në databasë.	1.1 Zhvillimi i trajnimeve. 1.2 Trajnime mbi shkrimin dhe menaxhimin e projekteve. 1.3 Garantimin e asistencës teknike për zhvillim aktivitetesh. 1.4 Organizimi i panairëve të organizatave veriore grupeve jo-formale rinore, këshillave rinor që operojnë në Kukës. 1.5 Krijimin e databasës për Ojf të cilat kanë projekte dhe janë në funksion të rinisë në Kukës.	

ÇËSHTJET SOCIALE, SHËNDETSORE DHE SHËRBIMET PUBLIKE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORE	AKTIVITETE	FINANCIM
Kukësi nuk është se ka shumë institucione sociale të cilat mund të jenë në funksion të grupeve të ndryshme të cilat mund të kenë nevojë për shërbime të ndryshme. Kukësi ka spitalin rajonal, maternitet dhe një qendër shëndetësore (poliklinika) mungon një Qendër Rinore e cila të shërbejë në interesin e të rinjve Kuksianë. Ka një qendër multifunkionale e cila në bashkëpunim me TDH dhe Partnerë për Fëmijë ndihmojnë në krijimin e kushteve optimal për kalimin e një dite me aktivitete për fëmijët në nevojë dhe familjeve të riatdhesuar në Kukës.	1. Garantimi i marrjes së informacionit për mundësitë e ndryshme. 2. Aktivitete për parandalimin e problematikave për të rinjtë: ekstremizmi, bullizmi, sëmundjet seksualisht të transmetueshme, sëmundjet kronike, infektive, varësia ndaj drogave dhe alkoolit.	1) Materialet promocionale të printuara; numri i takimeve dhe pjesëmarrësve; frekuentimi i webfaqes; regjistrimi i të rinjve në database. 2) Plani Vjetor i Drejtorisë së Rinisë. 3) Buxheti i venë në dispozicion për të gjitha aktivitetet promovuese.	1.1 Organizimi i takimeve, fushatave të ndryshme informuese, shëndetësore, sociale, si dhe shërbimet publike. 1.2 Krijimi i një database rinore. 1.3 Mirëmbajtja dhe përditësimi i portalit rinor. 1.4 Zgjerimi i hapësirave rinore. 1.5 Përmirësimin e shërbimeve psiko-sociale për të rinjtë me aftësi ndryshe.	





IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT është një metodë planifikimi e strukturuar që përdoret gjerësisht për të evidentuar dhe vlerësuar Pikat e Forta (Strengths), Pikat e Dobëta (Weaknesses), Mundësitë (Opportunities) dhe Rreziqet/Sfidat (Threats) të një projekti, çështjeje, territori, etj.

Gjatë hartimit të këtij Plani Veprimi, kjo metodë u përzgjedh si një instrument mjaft praktik dhe i dobishëm për të analizuar situatën ekzistuese, analizën mbi bazën e të cilës u hartuan qëllimet dhe objektivat strategjike. Pikat e dobëta dhe Pikat e forta evidentojnë çështje shqetësuese të të rinjve brenda territorit të Bashkisë Kamëz, të cilat mund të adresohen nëpërmjet politikave vendore, ndërsa Mundësitë dhe Sfidat i përkasin aspekteve të jashtme, kontrolli i të cilave mund të kërkojë bashkëpunim ndërvendor apo angazhim të qeverisë vendore e më gjerë.

PIKAT E FORTA

- Përqendrimi më i lartë i të rinjve në qytet.
- Përqendrimi më i madh i shkollave 9-vjeçare e të mesme në Kukës.
- Përfshirja e të rinjve në programet e kujdesit social.
- Fushata ndërgjegjësuese për të rinjtë në risk.
- Pjesëmarrja e të rinjve në veprimtari artistike, kulturore.
- Angazhimi i të rinjve në shërbime komunitare.
- Përkrahja e talenteve të reja.
- Qendra rinore, grupe informale.
- Aktivitete sportive, edukative.

S

PIKAT E DOBËTA

- Përqendrimi më i lartë i të rinjve në qytet.
- Përqendrimi më i madh i shkollave 9-vjeçare e të mesme në Kukës.
- Përfshirja e të rinjve në programet e kujdesit social.
- Fushata ndërgjegjësuese për të rinjtë në risk.
- Pjesëmarrja e të rinjve në veprimtari artistike, kulturore.
- Angazhimi i të rinjve në shërbime komunitare.
- Përkrahja e talenteve të reja.
- Qendra rinore, grupe informale.
- Aktivitete sportive, edukative.

W

MUNDËSITË

- Përqendrimi më i lartë i të rinjve në qytet.
- Përqendrimi më i madh i shkollave 9-vjeçare e të mesme në Kukës.
- Përfshirja e të rinjve në programet e kujdesit social.
- Fushata ndërgjegjësuese për të rinjtë në risk.
- Pjesëmarrja e të rinjve në veprimtari artistike, kulturore.
- Angazhimi i të rinjve në shërbime komunitare.
- Përkrahja e talenteve të reja.
- Qendra rinore, grupe informale.
- Aktivitete sportive, edukative.

O

KËRCËNIMET

- Buxhet i vogël.
- Pjesëmarrje e vogël e të rinjve në vendimmarrje.
- Mungesa e sistemit për sigurimin e mbrojtjes sociale të të rinjve.
- Humbja e besimit nga procedurat burokratike.
- Politika jo mbështetëse për të rinjtë.
- Nepotizëm në vendet e punës.

T

MONITORIMI DHE VLERËSIMI I SVR-së

Aktivitetet e monitorimit dhe vlerësimit janë një komponent thelbësor për të përmirësuar efektivitetin e vetëqeverisjes vendore. . Sistemi i monitorimit dhe vlerësimit kërkon përpjekje

të përkushtuara, ekspertizë, aftësi, vlerësim dhe menaxhim të mirë. Ky proces konsiderohet si një nga më të rëndësishmit gjatë periudhës së zbatimit të një dokumenti strategjik, pasi shfaq devijimet nga përmbushja e objektivave të SVR 2019- 2023. Me qëllim që të sigurohet monitorim dhe raportim cilësor dhe i dobishëm, është e nevojshme që të përcaktohet si më poshtë vijon:

- Procesi i qartë i raportimit dhe i monitorimit me përgjegjësitë dhe kalendarin;
- Modelet dhe instrumentet që do të përdoren për monitorimin;
- Kapaciteti i strukturave kryesore dhe pjesëmarrëse.

Procesi i qartë i monitorimit dhe raportimit është i nevojshëm për të informuar pjesëmarrësit për përgjegjësitë e tyre dhe për t'u mundësuar atyre që të përgatiten për të gjitha angazhimet duke u bazuar në një kalendar të përcaktuar më parë. Sistemi i monitorimit duhet të jetë i mirëorganizuar për të ndjekur të gjitha hallkat që të mbulohen të gjitha projektet dhe të përcaktohen dhe konfirmohen strukturat monitoruese.

Modelet dhe instrumentet janë të nevojshme për rrjetin e komunikimit mes strukturave dhe për të garantuar se paraqitja e informacionit është e pajtueshme dhe e lehtë për t'u konsoliduar. Udhëzimet se si të plotësohen modelet duhet të jenë të përgatitura në mënyrë të tillë që të jenë të lexueshme për të gjithë pjesëmarrësit. Përveç modeleve për elementë si objektivat do të jenë të nevojshme edhe sqarimet, sidomos në rastet kur vërehen vonesa apo mangësi për të detajuar elementët që sjellin devijime serioze. Informacioni i prodhuar përmes sistemeve të monitorimit dhe të raportimit mund të përdoret brenda Bashkisë për të marrë vendime dhe jashtë saj për të siguruar transparencë për publikun e gjerë.

Kapaciteti i strukturave për të prodhuar informacion cilësor dhe për të konsoliduar informacionin është shumë i rëndësishëm. Duhet përpjekje dhe aftësi për të prodhuar informacion raportimi të mirë të bazuar në analiza dhe të mbështetur nga prova. Praktika në sektorin publik tregon se shumë shpesh raportimi i informacionit fokusohet në veprimet e përditshme rutinore më shumë sesa në analizën e arritjeve. Kapaciteti mund të përmirësohet përmes udhëzimeve, trajnimit dhe praktikës.

Sistemi i monitorimit dhe i vlerësimit i propozuar përbëhet nga dy nivele:

I. Niveli i parë lidhet me monitorimin e projekteve duke ndjekur me vëmendje arritjen e indikatorëve të përcaktuar në këtë dokument. Ky proces do të realizohet nga strukturat përgjegjëse brenda dhe në varësi. Raportet e monitorimit të këtyre strukturave do të dërgohen tek struktura përgjegjëse për vlerësimin dhe jetësimin e prioriteteve. Periodiciteti i monitorimit është vendosur bazuar në specifikat që ka çdo projekt.

II. Niveli i dytë lidhet me vlerësimin e përmbushjes së objektivave dhe rezultateve të pritshme. Ky vlerësim do të realizohet çdo fund viti, ku nëpërmjet analizës së raporteve të monitorimit do të vlerësohet masa e përmbushjes së objektivave, krahasimi i masës së arritjeve me masën e parashikuar, si edhe në rastet të veçanta do të propozohen edhe ndryshime në projekte, kohëzgjatje, afate, fonde etj.

Monitorimi i SVR-së është fazë shumë e rëndësishme dhe matësi më i mirë i suksesit në zbatueshmërinë e saj. Puna do të nisë bazuar në procedurat administrative për të siguruar raporte mbi zbatimin e projekteve të ndryshme. Pastaj, gradualisht do të përmirësojmë cilësinë e informacionit të krijuar gjatë procesit dhe përfundimisht ky informacion do të përdoret në sistemin e vendimarrjes.

Bazuar në kalendarin e monitorimit të strategjisë çdo vit do të përgatiten vlerësimet e ecurisë së SVR-së dhe do të raportohet tek drejtoria e rinisë dhe projekteve lidhur me ecurinë e punës për përmbushjen e objektivave strategjike dhe të KR i Bashkisë. Në varësi të ecurisë së punës mund të propozohen edhe rishikime të objektivave strategjike. Në varësi të specifikave që kanë monitorimi/raportimi i projekteve do të kryehet në periudha 3 – 6 mujore. Raportet do t'i dërgohen strukturës përgjegjëse sipas afateve të përcaktuara. Vëmendje të veçantë i është kushtuar indikatorëve si sinjalizues të ecurisë së punës.

